

**महाबु गाउँपालिका द्वारा आर्थिकवर्ष २०८०/८१ मा प्रवाह गरिएका सेवा र
विकास निर्माण सम्बन्धि “सशूसासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता”
विषयक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम
सक्षिप्त-प्रतिवेदन**

**आयोजक
महाबु गाउँपालिका कार्यालय, गैडावाज दैलेख**

**प्रतिवेदक
बस्ताकोटी मिडिया प्रा.ली
दुल्लु नगरपालिका ७, दैलेख
५८५८०३७४७२**

१ कार्यक्रमको परिचय

सार्वजनिक निकायले दिने सेवाको बारेमा नागरिक तथा सेवाग्राहीहरुले मुल्यांकन गर्ने तथा सेवाप्रवाहमा थप सुधार ल्याउनका लागि आवश्यक सल्लाह सुझावका साथै जानकारी लिनका लागि प्रश्न गर्दै सम्बन्धित निकायको जवाफ लिनका लागि सार्वजनिक सुनुवाई गरिन्छ । स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा पनि सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परिक्षण गर्ने व्यवस्था गरेको छ भने नेपाल सरकारले पनि स्थानिय सरकार सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धित कार्यविधि २०६७ तयार गरि कार्यान्वयन गरेको छ । आफुले प्रवाह गरेको सेवा प्रवाह विकासनिर्माण सम्बन्धि कार्यहरु सार्वजनिक गर्दै सुधारात्मक पक्षमा काम गर्दै सेवाग्राहिप्रति सेवाप्रदायकहरुलाई जिम्मेवार बनाउने र सेवाग्राहिको गुनासोप्रति हाकाहाकि प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यका साथ महाँबु गाउँपालिका दैलेखद्वारा कार्यालय परिसरमा मिति २०८१ असार ३१ गते सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो ।

२ कार्यक्रमको उद्देश्य

- १ पालिका र वडालाई जिम्मेवार बनाउन ।
- २ वास्तविकता बारे जानकारी गराउन ।
- ३ अन्योल र भ्रमलाई स्पस्ट पार्नको लागी ।
- ४ जनप्रतिनिधिहरु र नागरिक विचको सम्बन्ध स्थापित गर्न ।
- ५ स्थानिय स्तरका जनगुनासोलाई जनबोलीको रूपमा बाहिर ल्याउन ।
- ६ विकास निर्माणमा भएका ढिलासुस्तिलाई दबाव सिर्जना गर्न ।
- ७ जनतालाई सुचनाको हकको स्थापित गराउन ।

३ कार्यक्रमको सक्षिप्त जानकारी

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको संयोजन गर्ने

बस्ताकोटी मिडिया प्रा.ली.दुल्लु नगरपालिका ७, दैलेख

सहजकर्ता : दिपेन्द्र कार्की बस्ताकोटी

कार्यक्रमको विषय : महाँबु गाउँपालिका द्वारा आर्थिकवर्ष २०८०/८१ मा प्रवाह

गरिएका सेवा र विकास निर्माण सम्बन्धि “सशुसासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता” विषयक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

४ कार्यक्रमको विवरण

मिति : २०८१ असार ३१ गते सोमबार

समय : विहान ठिक १२.१५ बजे देखि ४.४५ सम्म ।

स्थान : महाँबु गाउँपालिका कार्यालय परिसर

५ जवाफदेहि वत्ताहरु

श्री मञ्जु शर्मा पाण्डे (उपाध्यक्ष तथा कार्यवाहक अध्यक्ष) महाँबु गाउँपालिका

श्री उदयराज उपाध्याय (प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत) महाँबु गाउँपालिका

श्री सर्वराज सार्की वडाध्यक्ष , महाबु गाउँपालिका १, दैलेख

श्री प्रकासराज थापा वडाध्यक्ष, महाबु गाउँपालिका २,दैलेख

श्री कृष्ण कुमार दाहाल (वडाध्यक्ष) महाँबु गाउँपालिका ३

श्री राम बहादुर शाही (वडाध्यक्ष) महाँबु गाउँपालिका ४

श्री दिप बहादुर शाही (वडाध्यक्ष) महाँबु गाउँपालिका ५

श्री रशेम बहादुर थापामगर , वडाध्यक्ष महाबु गाउँपालिका ६

शाखा प्रमुखहरु :

श्री कृष्ण बहादुर वली, शिक्षा शाखा महाँबु गाउँपालिका

श्री रमेश दसौदी , स्वास्थ्य शाखा महाँबु गाउँपालिका

श्री टिका कुमारी रोकाय , सुचना प्रविधि तथा अभिलेख, महाबु गाउँपालिका दैलेख

श्री नविन कुमार थापा इन्जिनियर , प्राविधिक शाखा ,महाँबु गाउँपालिका

श्री खगेन्द्र कुमार विसी , आर्थिक प्रशासन शाखा, महाँबु गाउँपालिका

श्री अनिल पाण्डे , सुचना अधिकारी एवं प्रशासन योजना तथा अनुगमन महाँबु गाउँपालिका

श्री बल बहादुर विष्ट , कृषि शाखा महाँबु गाउँपालिका

श्री प्रेम बहादुर चलाउने पशु शाखा महाँबु गाउँपालिका

श्री सुनमाया सुनार ,उद्यम शाखा महाँबु गाउँपालिका

श्री भरत खत्री, सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा महाबु गाउँपालिका दैलेख

श्री अस्मिता चलाउने, नागरिक आरोग्य केन्द्र (आयुर्वेद) महाबु गाउँपालिका दैलेख

श्री डिल कुमारी रोकाय पोषण इकाई महाबु गाउँपालिका दैलेख

कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

कर्णाली प्रदेश को एक विकट स्थानिय तहको रूपमा रहेको ठाँटिकाँध गाउँपालिका विकास निर्माणमा केहि पछाडी भएपनि शुसासन र पारदर्शिताको क्षेत्रमा समेत अगाडी छ । दैलेखका ११ वटा स्थानिय तहहरु मध्ये सबैभन्दा अग्लो र विकट क्षेत्रमा रहेको महाबु गाउँपालिका जिल्लाकै एक नमुना गाउँपालिका हो । विकासनिर्माण तथा शुसासनको क्षेत्रमा जिल्लाकै एक नम्बरमा पहिचान बनाएको यस गाउँपालिकाले पालिका तथा वडागत रूपमा भएका हरेक गतिविधिलाई पारदर्शिता गर्दै आइरहेको यस महाँबु गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित विकासनिर्माण र प्रवाह गरिएका सेवासुविधालाई सेवाग्राहिसंग प्रष्ट पार्नका लागि सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने र त्यसका लागि पालिकास्तरमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

गर्ने निर्णय गरेसँगै त्यसको जिम्मेवारी दुल्लु नगरपालिका ७ मा रहेको बस्ताकोटी मिडिया प्रालिलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरेसँगै त्यसको तयारी भयो ।

जस अनुसार महाँबु गाउँपालिका उपाध्यक्ष तथा कार्यवाहक अध्यक्ष श्री मञ्जु शर्मा पाण्डे र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री उदयराज उपाध्यायसँग समन्वय गर्दै कार्यक्रमको मिति र समय तय गर्दै गाउँपालिकाद्वारा प्रकासित सुचना सँगै दैलेखका २ वटा रेडियो लगाएत सामाजिक सञ्चालनमा समेत सुचना प्रशारण गरियो । सो सँगै कार्यक्रम सञ्चालनको लागि वडामा पुगि कार्यक्रमस्थलको तय गर्दै जवाफदेहि वक्ताहरु र सेवाग्राहीहरु सँगको तालमेलमा कार्यक्रम सञ्चालन र समापन गरियो ।

सार्वजनिक सुनुवाईको प्रचारप्रसार

महाँबु गाउँपालिका द्वारा आर्थिकवर्ष २०८०/८१ मा प्रवाह गरिएका सेवा र विकास निर्माण सम्बन्धि “सशुसासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता” विषयक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम महत्वपूर्ण र अर्थपूर्ण कार्यक्रमको रूपमा लिईं यस कार्यक्रमको सुचना सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०८७ बमोजिम एक हप्ता अगाडी नै दैलेखको लोकप्रिय रेडियो मातृभुमि एफ एम ९६.५ मेघाहर्ज तथा रेडियो ध्रुवतारा ८९.८ मेघाहर्जमा सार्वजनिक स्थान, समय र मिति समेत खुल्ने गरि सुचना प्रशारण गरिएको छ भने गाउँपालिकाको वेबसाइट एवं सहजकर्ताको फेसबुक पेज र प्रोफाइलबाट समेत प्रचारप्रशार गरिएको छ ।

कार्यक्रमको कार्यान्वयन चरण

महाँबु गाउँपालिका द्वारा आर्थिकवर्ष २०८०/८१ मा प्रवाह गरिएका सेवा र विकास निर्माण सम्बन्धि “सशुसासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता” विषयक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गाउँपालिकाका र वडाका जनप्रतिनिधिहरु, कर्मचारीहरु लगाएत सेवाग्राहीहरुको उपस्थितिसँगै सहमतिका साथ सुरु गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा उपस्थित सबै एक साथ उठेर सभाको अध्यक्षता गरेसँगै जवाफदेहि वक्ताहरुलाई आसन ग्रहण गराइएको थियो । जसमा मुख्य जवाफदेहि वक्ताको रूपमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष तथा कार्यवाहक अध्यक्ष श्री मञ्जु शर्मा पाण्डे रहनुभएको उक्त कार्यक्रममा अन्य जनप्रतिनिधिहरु र विभिन्न सेवाप्रदायक कार्यालयका शाखा प्रमुखहरु रहनुभएको थियो ।

कार्यक्रमको सुरुमै कार्यक्रम सम्बन्धि आचारसंहिता प्रस्तुत भएको थियो भने त्यस लगतै प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री उदयराज उपाध्यायले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । त्यसपछि क्रमस सेवाग्राहीहरुका प्रश्न सल्लाहसुझाव र प्रतिक्रियालाई अगाडी बढाईको थियो ।

सहभागिहरूले राखेका प्रश्न, प्रतिक्रिया, सल्लाह सुभाव र त्यसको सम्बन्धित जवाफ..
 उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको अवसरमा सहभागि सेवाग्राहिहरूले राखेका प्रश्न, प्रतिक्रिया, सल्लाह सुभाव र त्यसमाथी सम्बन्धित जवाफदेहि वक्ताले राख्नुभएको जवाफ या उत्तर जस्ताको तस्तै तल टिपोट पेजमा राखिएको छ भने भिडियोमा समेत प्रष्ट देख्न सकिन्छ।

कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएका साभा प्रतिवद्धताहरू

उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको अवसरमा आगामी दिनहरूमा नियमित सार्वजनिक सुनुवाई लगाएत शुसासनको क्षेत्रमा काम गर्ने र गाउँपालिकालाई अग्रपंतिमा उभ्याउने साभा प्रतिवद्धता गरिएको छ, जुन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको भिडियोमा समावेस गरिएको छ।

कार्यक्रमका सबल पक्षहरू

- ❖ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम वडाका जनप्रतिनिधिहरू, सञ्चारकर्मी र सरोकारवाला सेवाग्राहीहरूको उपस्थितिमा गरिएको ।
- ❖ कार्यक्रममा गाउँपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतबाट प्रस्तुत गरिएको ।
- ❖ कार्यक्रमका सहभागि सेवाग्राहिहरूले राखेका प्रश्न र सल्लाह सुभावहरूमा सम्बन्धित जवाफदेहि वक्ताबाट चित्त बुझदो उत्तर पाइएको ।
- ❖ सेवाग्राहिहरूले कुनै डर चिन्ता र परिबन्ध बिना हाकाहाकि प्रश्न गरेको ।
- ❖ कार्यक्रमलाई स्वतन्त्र निःपक्ष रूपमा सफल सहजकर्ताबाट सहजिकरण भएको ।
- ❖ कार्यक्रमको सुचना ऐन नियम बमोजिम सञ्चारमाध्ययम लगाएत फेसबुक र सामाजिक सञ्जालबाट गरिएको ।

समस्याहरू

- नागरिक अभिमत तथा प्रतिवेदन र रायसुभाव वृहत रूपमा संकलन गर्न नसकिनु ।
- केहि जनप्रतिनिधिहरू र सरोकारवालाहरू उपस्थित नहुनु ।
- कार्यक्रम करिब १ महिना अघि हुनुपर्नेमा नहुँदा वर्षायामको र खेतिपातिको समयमा भएकाले सबै नागरिकहरूको सहभागिता हुन नसक्नु ।

निश्कर्ष र सुझाव

देश संघियतामा गएसँगै बनेका स्थानिय तहहरूले समयको मागसँगै विकासनिर्माणमा क्रमिक गति लिइरहेका छन् । स्थानिय तहको निर्वाचन २०७४ सँगै जनता द्वारा चुनिएका जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो कार्यकालको ५ वर्ष विताएर गएसँगै स्थानिय तहको निर्वाचन २०७९ वैशाख ३० पश्चात जनता द्वारा चुनिएर आएका जनप्रतिनिधिहरूले पनि जनताको चाहना र माग बमोजिम आवश्यकता अनुसार विभिन्न विकास निर्माणका कामहरूको प्रारम्भ गरेका छन् । ति सुरुवात गरिएका विभिन्न विकासनिर्माण र संरचनाहरूले स्थानियको आवश्यकताको परिपुर्ति एकातिर भइरहेको छ भने अर्कोतिर त्यसले ऐतिहासिक महत्व राखेमा दुइमत छैन । जसमा विगत देखि वर्तमान र वर्तमान देखि भोलिका दिनहरूमा ति कामहरूको लगत राख्दै त्यसको सकारात्मक प्रचारप्रसार गर्नु मात्र सान्दर्भिक नभएर क्रियाकलाप र गतिविधिलाई पारदर्शिता गर्दै जवाफदेहिताको लागि सवाल जवाफ गर्दै अघि बढ्नु आजको आवश्यकता पनि हो ।

तसर्थ पालिकाबाट मात्र नभएर वडा एक जनताको नजिकको सरकार भएकाले वडाका हरेक गतिविधिहरू जनताले जानकारी पाउनु अधिकारको विषय हो । बाटो कुवा लगाएत भौतिक संरचना निर्माण गर्नु मात्र विकास होइन । तसर्थ मानविय विकास पनि मुख्य विकासको एक अभिन्न अंग हो । हरेक विकास निर्माण र कार्यक्रममाथी बजेट प्रस्तुत गर्दा यस्ता शुसासनको क्षेत्रमा समेत बजेट व्यवस्थापन हुनु जरुरी छ । यस्ता सार्वजनिक सुनुवाईका कार्यक्रमहरू विद्यानले तोके बमोजिम हरेक चौमासिकमा हुनुपर्ने हो त्यो नभएर अर्धवार्षिक र त्यो पनि नभए वार्षिक रूपमा हुनु अति आवश्यक छ । त्यसको लागि गाउँपालिकाले आगामी दिनहरूमा आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गर्दै समयमै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना गरोस । धन्यवाद ॥